

<b>Thesis Title</b>	Developing Evaluation Model of Professional Nursing Competencies in Primary Care Unit	
<b>Author</b>	Mrs.Orawan Samphawamana	
<b>Degree</b>	Doctor of Philosophy (Research and Development in Education)	
<b>Thesis Advisory Committee</b>		
	Asst. Prof. Dr. Ruetinan Samuttai	Advisor
	Assoc. Prof. Dr. Kiatsuda Srisuk	Co-advisor
	Assoc. Prof. Dr. Somsak Phuvipadawat	Co-advisor

### ABSTRACT

The purposes of this research were to study indicators and factors of nursing competency, to develop and determine quality of the evaluation model of professional nurses competencies in Primary Care Units. The study procedures were divided into three steps. Step one, to study the factors and indicators the study procedures included document synthesis the opinions of experts or specialists, to assess the needs of stakeholders and statistical analysis. The samples were provide information on the importance and practical applications competency of the list consists of 15 expert 340 head of primary care unit, health officials, nurses and clients. Nurses provided information on the importance and practical application of the competency list elements for factor analysis was 475. The reliability of the questionnaires used together information as a priority and the possibility of implementation of the performance were 0.980, 0.985 and 0.976. In step two process of model development, even the right format and quality inspection form by the experts and try to improve the evaluation form. In step three to evaluate the quality of the model refers to: (1) the effectiveness of model to verify that the model can evaluate individual nurses, and (2) assess efficiency of model based on the appropriate, accuracy feasibility and usefulness. The data were analyzed by comparing the criteria and improve the model based on the assessment results.

The major findings were as follows:

1. The study results on indicators and factors of nursing competency in Primary Care Units. discovered that the essential competencies for professional nurses in PCUs consisted of eight components and forty-four indicators, namely; 1) nurse characteristics and traits, 2) community health promotion, 3) health and illness management, 4) the use of technology, 5) management and research, 6) teaching and consulting, 7) service recipient rights protection, and 8) quality and standards development. These eight components were arranged in descending order of variances and each of them had variables following to factor loading that described 76.67 percent of variance.

2. The evaluation model of nurse in Primary Care Units consists of: 1) the purposes of evaluation; 2) the scope of evaluation; 3) the method of evaluation; 4) The decision of evaluation; and 5) using of evaluation results. The evaluation model aims to evaluate the competency of nurses in primary care units as individuals. Comprehensive knowledge, skills, attitudes and personal attributes on performance of three aspects: the role of service, management and academic technical evaluators include Head of Primary Care Units, Health officials, Nurses and public clients. Use assessment methods that correspond to elements include performance testing, observed while working, self-assessment and audit work. Decision evaluation by applying a rate to be compared to the absolute threshold of 2 groups: performance criteria and performance was below threshold. The group evaluation criteria below bring the learning path or development.

3. The quality of the evaluation model found that the model was developed can evaluate the performance of the PCU nurses meet the standard or below the threshold. Performance of the model in term of accurate, appropriate, feasibility of implementation and usefulness.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ หน่วยบริการปฐมภูมิ		
ผู้เขียน	นางอรรวรรณ สัมภวานะ		
ปริญญา	ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา)		
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤตินันท์ สมุทรทัย	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	
	รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภูวิภาดาบรรณ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	
	รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ หน่วยบริการปฐมภูมิ พัฒนา และตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ หน่วยบริการปฐมภูมิ วิธีดำเนินการ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่หนึ่งการศึกษารายการองค์ประกอบและ ตัวบ่งชี้สมรรถนะฯ ใช้การสังเคราะห์เอกสารเพื่อคัดเลือกรายการสมรรถนะฯ สอบถามความคิดเห็นของบุคลากรสาธารณสุขในหน่วยบริการปฐมภูมิ และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อ จัดกลุ่มตัวแปรเป็นองค์ประกอบสมรรถนะฯ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริการ ปฐมภูมิและนักวิชาการ จำนวน 15 คน บุคลากรสาธารณสุขจำนวน 340 คน และ พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 475 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความสำคัญและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ของรายการสมรรถนะ จำนวน 3 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.980, 0.985 และ 0.976 ตามลำดับ ขั้นที่สองพัฒนา รูปแบบการประเมินสมรรถนะ โดยการสังเคราะห์เอกสารเพื่อให้ได้องค์ประกอบ ของรูปแบบฯ ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องภายในรูปแบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ พัฒนาองค์ประกอบภายในรูปแบบโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยบริการปฐมภูมิ ขั้นที่สาม ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบว่าสามารถประเมิน สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพเป็นรายบุคคล และประเมินประสิทธิภาพด้านความถูกต้อง ความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ และเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบ กับเกณฑ์ และปรับปรุงรูปแบบตามผลการประเมิน

ผลการวิจัยสรุป ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพหน่วยบริการปฐมภูมิ พบว่ามี 8 องค์ประกอบ คือ 1) บุคลิกลักษณะความเป็นพยาบาล 2) การส่งเสริมสุขภาพชุมชน 3) การจัดการกับสุขภาพและความเจ็บป่วย 4) การใช้เทคโนโลยี 5) การบริหารและการวิจัย 6) การสอนและให้คำปรึกษา 7) การพิทักษ์สิทธิของผู้รับบริการ 8) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการพยาบาล รวมตัวบ่งชี้ทั้งสิ้น 44 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบเหล่านี้อธิบายความแปรปรวนได้รวมกัน ร้อยละ 76.67

2. ได้รูปแบบการประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพหน่วยบริการปฐมภูมิ ที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) เป้าหมายการประเมิน 2) ขอบเขตการประเมิน 3) การดำเนินการประเมิน 4) การตัดสินผลการประเมิน และ 5) การนำผลการประเมินไปใช้ โดยมีเป้าหมายเพื่อประเมินสมรรถนะที่จำเป็นของพยาบาลวิชาชีพหน่วยบริการปฐมภูมิ ด้านความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และคุณลักษณะส่วนบุคคล ครอบคลุม 8 องค์ประกอบ ผู้ประเมินประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยบริการปฐมภูมิ บุคลากรสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ และ ผู้รับบริการ แบบประเมิน ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ แบบตรวจสอบงาน แบบวัดทัศนคติ และ แบบสังเกตพฤติกรรม ตัดสินผลการประเมินรายตัวบ่งชี้และรายสมรรถนะ โดยเปรียบเทียบคะแนนกับเกณฑ์สัมบูรณ์ เป็น 2 กลุ่ม คือ ผ่านเกณฑ์ และต่ำกว่าเกณฑ์ โดยกลุ่มที่ผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้บังคับบัญชาและผู้รับบริการประเมินสามารถนำเสนอสารสนเทศที่ได้ไปกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพหน่วยบริการปฐมภูมิ พบว่ารูปแบบฯที่พัฒนาขึ้นสามารถประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพหน่วยบริการปฐมภูมิได้ว่า ผ่านเกณฑ์ หรือต่ำกว่าเกณฑ์ ด้านประสิทธิภาพ รูปแบบฯที่พัฒนามีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้ในการนำไปใช้ และเป็นประโยชน์